

MISCELLANEA.

XI Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie.

Zanim się ukaże Pamiętnik, pozwalający rozejrzeć się bliżej w pracy, przez Zjazd dokonanej, podajemy ogólną wiadomość o przebiegu posiedzeń sekcji nauk matematyczno-fizycznych.

Oprócz dwóch posiedzeń ogólnych odbyły się trzy posiedzenia specjalne grupy fizycznej, trzy posiedzenia grupy matematycznej oraz jedno grupy astronomicznej.

Z referatów, umieszczonych na porządku dziennym pierwszego posiedzenia ogólnego, doszedł do skutku tylko jeden, reszta bowiem referentów na zebraniu nie przybyła. Wygłoszony referat St. Kalinowskiego dotyczył projektu zbadania magnetyzmu ziemskiego na ziemiach polskich, w szczególności zaś podjęcia odpowiedniej pracy w Galicji równoległe do tego, co ma zostać dokonane w Królestwie. Referat zmierzał do wniosku, przyjętego przez posiedzenie, następnie zaś uchwalonego przez ogólne zebranie Zjazdu. Wniosek ten brzmi:

„XI Zjazd lekarzy i przyrodników polskich, uważając zbadanie magnetyzmu ziemskiego na ziemiach polskich za jedną ze spraw pierwszorzędного znaczenia, uprasza Akademię Umiejętności o wzięcie w opiekę tej sprawy”.

Drugie posiedzenie ogólne składało się z dwóch części. Pierwszą z nich, odbyłą w Auli Collegium Novum, wypełniły referaty prof. M. Smoluchowskiego i prof. Wl. Natansona o atomistyce społecznej. Prelegenci poruszyli tu w świetnej formie najżywotniejsze w dobie obecnej zagadnienia. Referaty te mają być in extenso drukowane w Pamiętniku Zjazdu. Druga część omawianego posiedzenia odbyła się w Zakładzie Chemicznym Uniwersytetu i była nie mniej interesująca. Prof. K. Olszewski dał tu historyczny zarys epokowych prac nad skraplaniem gazów, dokonanych w tym właśnie zakładzie, na zakończenie zademonstrował swój nowy przyrząd wykładowy do otrzymywania tlenu przez cząstkową dystylację skroplonego powietrza. Po referacie słuchacze mogli obejrzyć niezmiernie ciekawą wystawę przyrządów, z daną kwestją związanych, a specjalnie na czas Zjazdu urządzoną.

Odkładając na później omówienie poszczególnych referatów, wygłoszonych na posiedzeniach grupy fizycznej, musimy podkreślić jedną niezmiernie znamieną okoliczność, a mianowicie ukazanie się na widowni całego szeregu młodych, a niezmiernie obiecujących sił. Biorąc to pod uwagę, można twierdzić, że praca grupy fizycznej była bardzo udatna i posiedzenia jej uczyniły na uczestnikach bardzo miłe wrażenie. Na zakończenie obrad powzięto uchwałę zorganizowania w przerwie pomiędzy tym a następnym zjazdem w r. 1913 Zjazdu matematyczno-fizycznego i odbywania takich Zjazdów w dalszym ciągu co lat dwa, zaprowadzając w ten sposób większą łączność pomiędzy pracownikami na tym polu naukowym. O zrealizowanie projektu uchwalono prosić zarząd Towarzystwa im. Kopernika.

Po ostatnim posiedzeniu prof. A. Witkowski zaprosił uczestników grupy do obejrzenia będącego już na ukończeniu nowego instytutu fizycznego. Instytut ten, zbudowany i urządzony podług planu, w najdrobniejszych szczegółach obmyślonego przez prof. A. Witkowskiego, zapowiada się jako jeden z najpiękniejszych instytutów fizycznych w Europie.

Najważniejszym punktem obrad grupy matematycznej była kwestja reformy nauczania matematyki w naszych szkołach średnich. Po referatach profesorów Zaremby, Żórawskiego i Łomnickiego przyjęty został następujący wniosek p. S. Dicksteina:

„Zjazd XI lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie uchwała, aby delegacja stała, powoławszy do spółdziałania przedstawicieli naszych ciał naukowych i pedagogicznych, zechciała przygotować referat na Zjazd następny o postępie prac nad reformą nauczania nauk matematycznych w szkołach naszych”.

Następnie jeszcze uchwalono powierzyć prof. Puzynie i prof. Żórawskiemu utworzenie komisji z siedzibą we Lwowie, składającą się z profesorów matematyki szkół wyższych i średnich galicyjskich, w celu porozumiewania się w kwestjach pedagogicznych z zakresu nauczania matematyki w szkołach średnich w Galicji. Podjęta została w ten sposób bardzo ważna praca, obliczona na szereg lat, od której należy się owocnych rezultatów spodziewać.

W grupie astronomicznej wygłoszono tylko dwa referaty. *sk.*